

An © 2015 Gannas

Gorhel-Goelya

A-gledh: an gorhel ma, *Mercedes* orth y hanow, yw gwelys treweythyow yn Abefal. Erthygel gans Esmá Tackley, folemnaw 7-8.

Gorsedh Kernow: Gwarnyans 2015 Sen Ostell (skeusennow erell foleenn 12)

An Gannas niver 461
mis-Me 2015 dyllys gans
© Kowethas an Yeth
Kernewek ISSN 1469
705X

Dynnargh dhe'n Mer

An Verb 'Godhvos' Notennow gans Polin Prys

Wosa an verb 'GODHVOS' (yn pub rann), nys yw an ger MAY devnydhys vytholl. Yn y le, y kevir PLE po PY po P'EUR. Y'n kethsam maner, y kevir PANDRA wosa GODHVOS yn le gul devnydh a AN PYTH, h.e.

Ensamplow a'n tekstow koth yw dell syw:

My a woer ple'ma onan (OM 2561)

Lella edhen ren ow Thas
leverel ny wonn ple fo. (OM 1111)

Ny wonn vyth pyth av lemmyn: (OM 355)

My a woer ple'mons parys
rag an wesyon ordenys (PC 2580)

Ny wonn vyth ple'th av genes (BK 15/61)

Ny wonn vyth ple hallav mos (BK 40/57)

ha ny wonn pyth eth, heb namm, (BM 1942)

Ni a woer py le a veu paradhis plynsys,
(TH 32)

Saw ny wonn p'eur y'n metyav.
(BM4186)

Rag godhvos pandr'a via (CW 591)

Godhvos yn pub poynt oll pandra usi an
Katholik Eglos ow menya (TH 20)

Ny wonn vytholl pandr'a wrav.
(RD1766)

Rag my ny wonn pygemmys
Ymons i sur ow pegha (PAA 185.)

Ny wonn fatell en dhe dre. (PC 2297)

My ny wonn dhe'm konfortya piw eus
omma devedhys. (BM 4039)

Dydh dhe Notya diworth Mighal an Gov

Dydh rag an dydhlyver: dhe'n 4a a vis-Est, dhe 7 eur gorthugherweyth yn Eglos Sen Petrek, Bosvenegh, y fydh servis rag perthi kov a'n 900 mab Kernow a gollas aga bywnans dhe'n dydh na yn 1549, yn rebellyans an Lyver Pysadow.

An servis a vydh yn Kernewek ha Sowsnek, ha te ha tesenn a-wosa, ha kesskows da. Dynnargh dhe bubonan.

Mighal An Gov Sen Kler 01579
342037. E.bost:

michaelsmith408@btinternet.com

Lyther a Alban a-dhiworth Yowann Byghan (agan kesskriker arbennik albanek)

Pan vydh dyllys an erthygel ma, ni a wodhvydh heb mar sywyans etholans 2015. Ha dhe brys may feu pareusys gans an pennskriker, ny yll bos dargenys yn es fatell vydh an governans 2015-2020.

An Etholans Ollgemmyn yn Alban

Y fydh an mis ma etholans ollgemmyn dres an Ruvaneth Unys rag an Senedh dhe Westminster. Yn Chi an Arlydhi yma 845 esel, heb gour vyth na benyn vyth y'ga mysk dewisys der

etholans. Yn Chi an Gemmynyon yma 650 esel. A'n 650 huni ma, yth yw 59 esel kannasow Alban. Yma 19 huni a'n esedhow ma yn ranndiryow trevel ha'n 40 huni arall yn ranndiryow powel.

Hedhyw, 40 esel an 59 ma yw kannasow an Parti Lavur, mes wosa an etholans, piw a woer? Lavur a omjunyas gans an Tories ha'n Liv-Wer y'n kaskyrgh *Better Together* (Gwell Warbarth) yn hav 2014 erbynn anserghogeth albanek ha rag gwithyans an Unyans. Y'n kettermyn, Lavur re beu ow hwilas polisis moy ha moy kehaual orth polisis an Tories rag kavoes an 'dor kresel', dell wrons i y henwel. Mes, yn gwiryonedh, re beu an Tories aga honan owth omwaya moy ha moy dhe'n barth dhyghow rag gorthybi dhe jalenj UKIP (Parti Anserghogeth an Ruvaneth Unys). Yma lies huni omma yn Alban ow leverel, kyn waynyas an kesakordyans Lavur-Tory-Liv=Wer an referendum, martesen i re gollas Alban. Ny vydh 40 esel Lavur an Senedh Westminster yn Alban wosa an etholans ma, henn yw sertan.

Hwath kyns an referendum, yth esa Alban owth omglewes moy ha moy dihaual orth kenedhlow erell an R.U. Bro geltek yw, yredi, ha bro gans istori diblans, mes moy es henna, bro may ma talvosogethow koth hwath yn fyw, talvosogethow hag esa dhe gres an Parti Lavur ynwedh nans yw termyn hir, henn yw: kemmynieth, omgemmyrians, gweres dhe'n re gans edhom, hag erell. Ena y teuth Mestres Thatcher ('Nyns eus kowethas, nyns eus namoy ages tus aga honan') ha'n doll-boll (*poll tax*) (tybyans George Younger, Skrifennyas

Alban). Lemmyn, yth hevell bos dyffrans vyth ynter Ed Milliband ha David Cameron. Hwath yma tus ow tadhla kesakordyans Lavur-Tory erbynn an partiow byghan erell: *SNP* (Parti Kenedhlek Alban), *Plaid Cymru*, an Parti Gwyrdd, *UKIP* (PARU), hag erell.

Mes yn Alban, an Parti Lavur re gollas an fordh yn tien. Aga hembrynkyades kyns, Johann Lamont, a dheskrifas Lavur yn Alban avell 'soedhva-skor' an Parti Lavur yn Loundres, na ny bleg tybyans a'n par dhe Alban vyth, kyn fo skoedhyer Lavur po na vo.

Johann Lamont,
kyns
hembrenkyades
Lavur yn Alban

Jim Murphy (ha ganso an les-henwyn 'Skeletor', 'Arghpedrean', 'Creepy Jim' ha 'Zombie') gans y is-hembrynkyades Kezia Dugdale ('Deputy Dug') re sywyas Johann Lamont, mes deray ha blam yma hwath yn 'unnses-akontieth' albanek an parti. Dell welir gans lies huni yn Alban, Lavur re waynyas an Unyans (gromers the Gordon Brown ha'n 'Ambos') mes i re gollas Alban yn unn wul yndella.

Jim Murphy,
hembrenkyas
Lavur Alban
mis-Me 2015

Ny a wra gweles, ha'n sywyans a vydh genen kyns dydhyow. Mars yw bras lowr nyver an eseli SNP y'n Senedh nowydh, ha gensi bush da eseli Plaid Cymru hag erell, y fydh martesen chanjyow meur ow tos.

Kannas a'n Mor hwedhel gans Mary Sutcliffe

rann dew

Dy'Gwener

Glaw ha gwyns a besyas dres oll an jydh. Yth esa mordik hag o an ughella a yllys perthi kov anodho. Dhe'n Diskwedhyans y teuth kerens an fleghes mes boghes godrigroryon erell. An dhyskadoryon a erviras ystynna an Diskwedhyans bys an seythun a sywyas. Wosa skol, ha'n dhew flogh ow krambla yn-nans hyns an als, Jenny, gyllys yn gronn dhe Bol, a leveris,

'Hemm yw poran kepar ha'n hwedhel neb a dherivas Mester Trevelyan. A dybydh jy dha oy dhe vos skila an gewer ma?'

'Martesen,' a worthybis Pol. 'Martesen ni a wra diskudha yn skon.'

Kler war an tewes, yth esa an messaj: 'GOGO YN-DANN VAGOR.'

'My a aswonn an le mayth usi henna,' a grias Pol. 'An vagor yw bal koth war an als hag yma gogo yn-danni. Y hyllir hy drehedhes pan vydh mordik pur isel. Yn feusik yma reverthi dres eghenn an seythun ma ha lemmyn yw mordrik. Ni a yll entra a-berth y'n kav.'

'A vydh henna salow?' a wovynnas Jenny, dyegrys hy semlant.

'My a aswonn hepken bos res dhymm mos bys di,' yn-medh Pol. 'Nyns eus edhomm dhis a dhos.'

'Ny allav vy dha asa mos yn unnik,' a worthybis Jenny, owth assaya minhverthin.

I a dhiwiskas aga eskisyow ha lodrigow. Hag i ow krambla war an karregi a-woeles an alsyow, kommol a folsas ha'n awel a omdhisorras. Pur isel o an mordrik hag i a lagyas dres dowr na dhrehedhas saw bys dh'aga dewlin. Ogas dhe'n penntir, i a welas porth an gogo yn furv gwarak. I a gabolas bys di war an karregi slynk.

Unn dewynn a howsplann a wrug splanna dres fordh-entra an vogow ha'n dhew flogh a dhyewas gans marth. War garrek golghys gans tennigow, yth esedhas morvoren. Hy gols hir, owrek, a wrug kregi dh'y kres; hy lost, glas hag arghansek a derlentras y'n golow.

'Dynnargh, fleghes an tir. A dhresowgh hwi agan oy?' yn-medh hi, goyeyn ha kler hy lev, avel dowrlamm ow tinkyal.

'Agas oy?' a worthybis Pol. 'Ny wodhyen y vos agas oy.'

'Agan oy yw yn surredi. Res yw dhyn y dhaskavoes yn skon, drefenn y vos parys dhe govia pan vydh an loer leun. Ena res yw dhyn y worra y'n mor, po ni a wra kelli agan pennsevik. Ytho, pur serryys vydh Neptun hag ev a wra dannvon tewedhow euthyk ha mordonnow dres eghenn dhe veudhi an tir. Gwettha vydh es an termyn diwettha.'

‘Mes prag yth esa an oy y’n poll?’ a wovynnas Jenny.

‘Agan eskerens, an morserf a assayas pup-prys ladra agan oyow ha’ga gorra war dir, le ma’s kemmer tus an tir yn-mes a’gan perghennogeth. Neptun a wra tyli dial war dus an tir, na fors yth esa an blam dhe’n morserf.’

‘My a woer an le may ma an oy,’ yn-medh Pol, ‘mes ny wonn mar kallav vy y gavaes.’

‘Ty a wra kavoes fordh. Res yw dhis y drovya ha’y dhri omma dhymm po y fydh terroesa ragon oll.’

‘Gwel fatell sev an mordid morlenwel,’ yn-medh Jenny, ow tegrena.

‘Res yw dhyn mos lemmyn,’ a leveris Pol, ‘mes ni a wra dri an oy mar kyllyn.’

‘Kemmer hemma,’ yn-medh an vorvoren. Ha Pol owth ystynna y dhorn, hy bysyes yeyn a worras neppyth yn y dhalghenn.

Pol ha Jenny a drebuchyas ha kaboli dres an dowr ow morlenwel. Pan dhrehedhsons i an treth, i a viras orth ro an vorvoren. Yth esa dew vreghellik fin, gwrys a berlys neusennys war woemmon; i a’s gorras a-dro dh’aga honna-bregh.

‘Res yw dhyn kavoes prest an oy,’ yn-medh Jenny. ‘Y fydh an loer leun a-vorow, y’n myttin a-varr.’

‘Res yw dhyn dehweles dhe’n skol a-dhesempis,’ yn-medh Pol. ‘Martesen ny vydh an daras alhwedhys na hwath. Mes fatell yllyn ni kemmeres an oy? An gwithyas-skol a wra agan lettya.’

I a boenyas a-hys an fordh-veur war-tu ha’n skol. Unnweyth, nammna gerdhas benyn ha flogh er aga fynn.

‘Gav dhyn,’ yn-medh Jenny. An venyn a heveli bos pur amovys, mes ny viras orta ha ny gewsis mann. Hag i ow treylya yn park-kerri an skol, karr-tan a dheuth trohag i. Ny hedhis an karr ha res o dhe Jenny ha Pol lamma a-denewenn.

‘Ny’gan gwelas ev,’ yn-medh Pol.

Naneyl ny’gan gwelas an venyn na y’n stret,’ a worthybis Jenny. Adhesempis, hi a boenyas bys karr an gwithyas-skol, a veu parkyes ogas dhe’n fos. Hi a viras orth hy honan y’n gweder-mires askell war an karr. ‘Ny allav vy gweles ow dastewynnyans,’ hi a grias. ‘Mir, Pol!’

‘Gwir yw,’ a hwystras Pol. ‘My a gonvedh. Hudel yw an breghelligow ma. Gorr dha huni war an leur pols.’ Jenny a wrug yndella ha hy imaj a omdhiskwedhas y’n gweder-mires. Pan wiskas hi arta hy breghellik, hy imaj eth mes a wel.

‘Ni a yll gweles an eyl y gila,’ yn-medh Pol, meur y varth, ‘mes tus erell ny yllons agan gweles. An vorvoren a vynn agan gweres. Deun ni y’n hel ha kyrghes an oy.’

I a fistenas dres daras a-rag hag entra a-bervedh y’n hel. Yth esa an gwithyas-skol ow skuba an leur. Ev a drelyyas y benn trohag i ha goslowes, mes pan hedhsons i kerdhes, ev a besyas y ober. Jenny a dhiwiskas hy eskisyow ha mos war benn hy dewdroes war-tu ha’n oy ow korwedha war voes. Pol a wrug yndella. Ev a sesyas gans rach y oy. Mes lemmyn an gwithyas-skol ow skuba a wrug sevel ynter an fleghes ha’n daras a-rag. Ytho an dhew flogh a wrug dison nebes kammow troha daras arall helergh.

Jenny a igoras an daras rag Pol

drefenn bos y dhiwleuv leun gans an oy. Mes dornla an daras a veu kechys yn y vreghellik hudel. Shyndys veu an breghellik, bonkys veu an daras erbynn an fos. An gwithyas a dhrehevis y benn, ha mires poran orth Pol. Ev a allas y weles.

‘Hou! Deus omma, ty dhrogpolat!’
ev a armas.

Pol a boenyas yn uskis a-hys an skochfordh war-tu ha’n daras delergh. Jenny a’n sywyas, ow tegea an daras, mes an gwithyas a’s helghyas. Ev a’s nesas, braskamm wosa braskamm.

Pol a dhrehedhas an daras delergh. Alhwedhys o. Yth esa daras stevell-klas rybdho; ev a fyskis a-berth ynni. Jenny, ow poenya war y lerg, anweladow hwath, a hokyas pols; ow kweles kanstell leun a bellennow-tennis y’n gornell, hi a’s tewlis a-hys leur an skochfordh. An gwithyas a hedhis poenya ha kerdhes yn lent gans rach.

Y’n stevell-klas, Pol a wrug grabalyas gans klyket an fenester, lestys gans an oy. Jenny eth dhodho ha dalgenna y’n oy. An klyket a vovyas; Pol a igoras an fenester ha grambla ynm; Jenny a ros an oy dhodho; ev a boenyas dhe-ves, wor-tu ha’y ji. Jenny, a-berth hwath, a dhegeas an fenester.

Daras an stevell-klas a veu igerys gans kronk. Yth entras an gwithyas-skol. Ev a lagattas oll a-dro dhe’n stevell mes ny dhiskwedhas arwoedh mann a weles Jenny ow sevel dison ha heb movyans, ogas heb anella, ryb an fenester. An gwithyas a hanasas, ow shakya y benn, ha gasa an stevell. Jenny a wortas dres teyr mynysenn; ena hi a gerdhas yn hebask ha dison y’n hel hag

yn-mes a’n daras a-rag, dres an gwithyas ow kewsel yn freth gans an penn dyskador. Jenny a rosyas yn lent dhe ji Pol. Pan dhrehedhas hi bys di, hi a vedras bos hy breghellik krinys ha, wosa pols byghan, ev a vrywis dhe dhoust.

Pol a’s dynnerghis a-dherag an daras. ‘Ow thas a leveris dhymm y fydh reverthi dhe beder eur ha hanter y’n myttin a-varr. My a wra gelwel dhis dhe beder eur myttinweyth.’

Dy’Sadorn

Jenny, gwiskys seulabrys, a wrug gortos pan weskis bilienn vunys fenester hy chambour. War lesin a-woeles y sevis Pol, y oy yn y dhiwleuv. Heb tros vyth, Jenny a dhiyskynnas an grisow ha mos dh’y junya. Ny welsons i denvyth na war an hyns na war an treth. Kler heb kommol o an ebron y’n howldrehevel le may ynkressya golow an bora. Yth esa awel glor ydhyl; hebask perfydh o an mor. Gans rach y kramb’sons i a-dreus an karregi ha pollow troha’n vogow. Ena yth esedhas an vorvoren war an garrek hag ogas dhedhi yth esa diw vorvoren erell ow kortos, le mayth o dowr an mor downhes yn fols an als. Yntredha i a synsis krogen vras, gans ispann a owrlin, glasrudh y liw. I a vinhwarthas oll pan welsons i an fleghes. Gans medhelder an dhiw vorvoren a worras an oy y’n grogen, kepar hag yn kowell lesk. I a neuvyas dhe-ves, a-hys enep an mor. Ena y’n plegmor a-dhesempis yth esa mordardh ewynek. Dhiworth yn-dann an mordonnnow y tiskwedhas charet, tennys gans dew vorhogh. Ynno yth esa esedhys furv

ryel, kurunys gans perl, hir ha glas y wols ha barv, ow synsi lorgh gans tri gorthfagh yn y dhorn. Neptun!

An dhiw vorvoren a dhrethedhas an charet ha gorra ynno war gamm an grogen gans an oy ynni. An vorhoghes a sedhis, an charet eth mes a wel yn-dann an dowr hag yth esa enep an mor ow terlenti leven, gwag ha hebask dhe'n gorwel.

'Gonn meur ras dhywgh,' yn-medh an kynsa morvoren. 'Hwi a sawyas agan pennsevik. Salow lemmyn vydh agas arvor dhiworth tewedh. Hwi a restoryas agan tresor ha ni a wra restorya dhywgh tresor dhiworth huni agas gwrekky's.' Hi a brofyas kelegel a wrys perfydh ha togh owrek afynys gans adamantys. An fleghes a's ressevas gans delit. Y'n pols na, gans skwych a'y lost, an vorvoren a sedhis yn fols ha mos mes a wel y'n mor.

'Lowen ov vy awos ni dhe sawya aga fennsevik,' yn-medh Jenny.

'Ynwedh, y fydh an tresoryow ma an gwella y'gan Diskwedhyans.' a leveris Pol.

'Pes da vydh Mestres Penrose gansa. Ny vydh hi prederus yn kever an oy kellys.'

Ha'n dhew flogh eth dhe-dre ha slynkya heb tros dh'aga chambour, kyns aga herens dhe dhifuna.

argemyn:

Gwerthji Kernewek

Keskewsel, 24 Plen an Varghas, Ryskammel, PL32 ☎ 01840 211725 (dyghtyer Jerri Jeffries).

www.keskewsel.com

Gorhel Goelya **Mercedes gans Esma Tackley**

Nyns yw an Mercedes ma karr kostek ha nyns yw hi moren a Spayn. Gorhel yw an Mercedes ma, gorhel ughel. Hi yw vysytyer menowgh yn Aberfala. Ottomma nebes manylyon yn hy hever.

An gorhel golyow Mercedes yw onan an gorholyon an yowynka y'n lu lestri keswlassek a worholyon ughel – lonchys veu mis Me 2005 - ha desynys yn arbennek rag morviajys y'n dydhweyth hag y'n gorthugherweyth yn-dann golyow. Yma golyow pedrek yn tien dhedhi war dhiw wern– bryg yw hi ha marthys dres eghen. Gwrys yw hi rag ri termyn-golya brav dh'y threthysi.

Pan wra Mercedes vysytya Aberfala yma pub prys trumajys kavadow ynni. Nyns yw res gweres an mayni owth oberi, ytho dydh a blesour yw! Yma barr hag esedhva a-berth y'n gorhel ha war an flour a-barth a-woles yma bosti da. Wosa an trumaj y hyllir mos ena rag kavos boos (li po kon).

An vledhen eus passys, pan esa genen onan agan myrghes ha'y gour, yth ervirsyn ni ri ro dhyn ni agan honan – trumach war Mercedes. Mis Ebrel o ha nyns o an gewer pur domm; ytho ni a wiskas krys, gwlanek, kota stanch, kolm konna, manegow, eskisyow krev h.e. Towl da o henna. An myttin na ni a gerdhas dhe'n porth – war Gay an Myghternes o synsys an gorhel; yth esa tamm howl ow splanna mes ynwedh yth esa gwyns ow hwytha. Nyns o re dhrog, dell dybsyn.

Ni a gerdhas a-hys an kay ha mos yn

freth an yskynnva yn-bann. Esel an mayni a viras orth agan toknys ha ri dhyn diwes – yth esa gwin pik-pik po sugen frooth. Well, pubonan a gavas gwedrennas a win ha mos a-hys an gorhel war-tu ha'n penn a-rag. Ni a gavas tyller da ha sevel ena owth eva an gwin ha mires orth an dus aral ow kerdhes war-tu ha'n gorhel. Well, henn o gwel varthys: benyn (nyns o hi mar yowynk) gwiskys yn losten verr, jerkyn fethus ha *SEULYOW PIGVOON!!! Rag mos war gorhel ughel!!! Ygor o agan ganow, dell grysav.

Nebes a-wosa yth o Mercedes parys dhe wolya. Yth esa derivas berr a-dro dhe'n gorhel ha danvonadow sawder. Hag ena digelmys a veu an lovanow ha'n gorhel a dhallathas gasa an kay. Res o gul devnydh an jynnow ha ni y'n porth, mes parys o an mayni dhe denna yn-bann an golyow. Ni eth dres an porth klos ha'n gorholyon bras ena, kens mos war-tu ha'n mor yn-mes.

Yth esen ni dhe du kledh an gorhel, ytho y'n kensa le y hyllsyn ni gweles Nankersey ha Trefusis ha'n Golowji Sen Antonin (aswonys yn ta avel 'Fraggle Rock'). An porth gesys a-dhelergh, y tallethsyn klewes an gwyns. Nebes kreffa o ev omma yn mor ha yeyna ynwedh. Nyns esa an venyn gwiskys yn anwiw war flour; a-berth y'n esedhva yth esa hi. Yth esa eseli an mayni ow tenna war an lovanow ha'n golyow owth omsevel war an gwernow – gwel varthys y weles. Ha gans henna y tallathas an gorhel pychya yn-bann ha war-woles y'n tonnow. Splann! Golya gwir! Lowen en ni.

Wosa termyn a wolya dres Baya Aberfala war-tu ha'n West, res o dhyn treylya ha dehweles dhe'n porth. Ha ha, henn o neppyth aral! Nyns esa an gorhel ow pychya namoy, mes rolya a un tenewen dh'y gila. Splann o ragon ni, mes war du aral an gorhel yth esa tus ow hwyja dres an gledhren. Soweth. Ha ple'th esa an venyn gwiskys yn anwiw lemmyn? Esa hi y'n esedhva hwath? Nag esa – yth esa hi ow hwyja ynwedh. Gwyrth o hy bejeth. Go hi!

Wortiwedh yth esen ni owth entra an porth arta, ogas gorfennys an trumach – trist en ni. Mes yth esa neppyth moy ow tos – li y'n bosti war an flour a-woles. Pan esa an gorhel ryb an kay, nebes tus a dhiberthas, mes an remenant eth war-woles dhe'n stevel-dhybri. Nownek en ni wosa an ayr fresk hag assaya sevel yn serth ha'n gorhel ow pychya po rolya. Servyas a dhros diwosow (gwin rudh ha korev ragon) ha res o dhyn mos dhe'n buffe rag kuntel sand dalleth hag ena sand chif ha melyssand. Nyns o yeyn oll an boos – eseli an mayni a wrug pareusi boos tomm ha'n gorhel ow pychya ha rolya!

*SEULYOW PIGVOON – stiletos

Servis Eglos dydhyas avisys

An Revrond Jane Kneebone a dhannvon kedhlow a-dro dhe servisyow a dheu:

10^{ves} mis Me, Eglos Hellys, Servis awos Sen Mighal, Gwithyas Kernow.

21^a mis Metheven, Servis yn Eglos Vethodek Breanek.

Pella derivadow a-dhiworth:

Rev Jane Kneebone

☎ 01637 873135

☎ 07966 703924

janekneebone@gmail.com

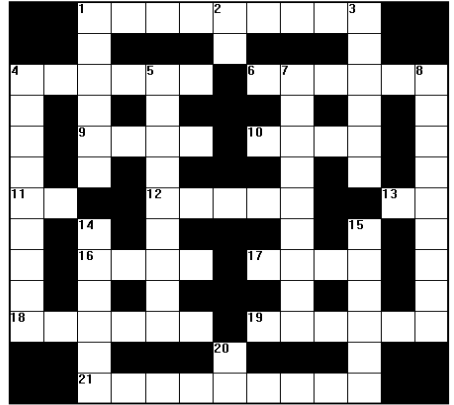
Nawbedrek

A yll'ta dismygi an ger a naw lytherenn? Py lies ger a moy es 3 lytherenn a yll'ta kavoes, res yw dhis devnydhya pub lytherenn unnweyth yn pub ger ha res yw dhis devnydhya an lytherenn yn kres an pedrek yn pub ger.

Y	N	K
E	L	O
L	E	M

Gorthyp mis-Ebrel: **mostedhes**

Krowseryow gans Ray Edwards

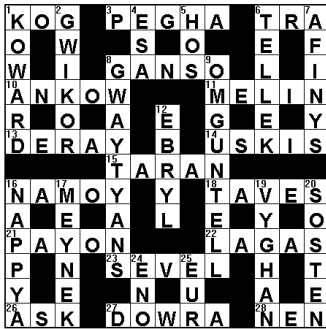
a-dreus:

1. Yn deray (9)
4. Kosel (6)
6. Hatt kales dhe witha an penn (6)
9. Edhen an nos (4)
10. Rakhenna (4)
11. Sen .. (an gwari 'nowydh') (2)
12. Golok; an ..... (5)
13. Tyller (2)
16. Doutya (4)
17. Boes kemmyn (4)
18. Ughel (6)
19. Dowr meur y vri yn Irak (6)
21. Wolkomma (9)

war-nans:

1. Dohajydh (6)
2. A mis ma (2)
3. Nans; liesek (6)
4. Mos yn nans (9)
5. Bos heudhik (9)

- 7. Neb a guntell taklow koth (9)
  - 8. Tre vyghan (9)
  - 14. Gwayans an mor gans an loer (6)
  - 15. Tyller rag karr-tan (6)
  - 20. Diwes kemmyn (2)
- Gorthybow dhe'n krowseryow mis-Ebrel

dhodho. Yndella hi a wrug.
 ‘Aswonnav gras dhis, ow heresik,’
 yn-medh an kothwas yn-dann handla hy skoedh. ‘Ass osta myrghik grev!’
 Mes krev ynwedh o an skruth res dhodho gans an voves pan worthybis hi yn klor: ‘Dar! Nyns yw henna travyth. Menowgh my a weres ow thas-gwyn pan ywa marthys moy medhow es dell osta!’

argemmy:
Radyo an Gernewegva

Radyo an Gernewegva yw towlenn radyo yn Kernewek pub seythun; restrys yw gans Matthew Clarke ha dell leverir yth yw an gwella ilow ha kows y’gan taves kernewek. Y hyllir goslowes orth:

www.anradyo.com

Hwedhel berr:
Myrghik Grev
 gans Barney Carver

An hwedhel byghan ma – nyns yw moy es ges dhe wir – a vedha derivys diwweyth po moy yn Kernow west nans yw kansblydhen ogasti.
 Unn vyttinweyth howlyek yth esa pronter da a’y esedh war form yn lowarth poblek. Den mas o; gwiw yn y vaner, ewnhynsek yn y fordhow ev – moyha wordhi gwas an bluw. Byttegyns koth ha difreth o ev.
 Drefenn gwander an den jentyl ny ylli ev sevel heb sokor ytho, pan bowesas lowr, ev a elwis dhe voren vyghan ha govynn orti dos rag ri gweres

Kowethas an Yeth Kernewek ~
Taves an Tir

Yma ober ow pesya y’n ragdres ma ow mires orth henwyn yn An Hay (*Heamoor*), pluw Eglosvader, hag ow kul devnydh Mappa an Dega 1839 (deg troeshys dre dhewdhek troeshys y vraster!) ha kovadhow liesek diworth Soedhva Kovadow Kernow.
 Bodhogyon an ragdres Taves an Tir a’s teva chons dhe vetya gans soedhogyon an Soedhva Kovadhow, yntredha Deborah Tritton hag Emma Trevarthen hag a dhiskwedhas dhedha py par asnodhow a yllir aga havoës ha studhya.
 An nawves lyther-nowodhow yw

dyllys dhe:

<http://us9.campaign-archive2.com/?u=add2f8c8a90b762a3b8b60797&id=024328d8e9&e=51a292b9f0>

Ynwedh, a-ji dhe'n lyther yma kevrenn dhe vappow keskweythresek¹ a Gernow, neppyth a allsa bos meur dhe les yn hwithrans istorek a henwyn Kernewek, keffrys ha dhe dus a gar istori ha doronieth.

Derivadow diworth **Rob Simmons**, Soedhek an Ragdres

**Gorsedh Kernow
Gwarnyans 2015**

Gwarnyans Gorsedh Kernow 2015 a veu synsys myttinweyth dhe'n 11^{ves} a vis-Ebrel yn Sen Ostell.

A-dro dhe pyp bardh ha peswarugens a geskerdhas a-hys an dre, ow talleth dhe Japel Methodek Sen Yowann, alena dre Stret Veur, ow tremena eglos an bluw ha Stret Krows Ughel ha dhe'n solempnita yn Park an Henynkleudhva.

Mer an dre, Derek Collins a ros dynnargh dhe'n Orsedh. Kannas Bardh Meur, Merv Davey, a ros bardhonieth framys yn Kernewek dhe'n mer wosa an

solempnita.

Bardh Meur, Maureen Fuller, a gewsis yn kever istori an ranndir. Hi a gampoellas negys an moen, yn kynsa sten hag a-wosa pri-gwynn, teker an arvor, an hyns-horn ha'n porthow. Keffrys tus a vri a dheuth a'n ranndir – ha dew anedha A.L. Rowse ha Jack Clemo o berdh an Orsedh.

Maureen a leveris bos meur kewsys yn termyn an etholans 'kenedhlek'a-dro dhe beder kenedhel an Ruvaneth Unys owth ankevi an pypmes kenedhel – Kernow – yn tien. A nyns o aswonny Kernow avel minorieth kenedhlek gans an governans mis-Ebrel 2014?

An dre yw henwys, dell leveris hi, war-lergh sans bretonek a'n 6^{ves} kansblydhen.

An Orsedh hy honan a vydh synsys dohajydweyth dy'Sadorn an 5^{es} a vis-Gwynnala dhe Bark Pollter (*Poltair*).

Skeusennow dhe'n folenn a dheu:

Dalleth an keskerdh dhe Japel Sen Yowann;

Baner an Orsedh a-rag an westoryon;

Bardh Meur a dheu dhe gres an kylgh;

An horner a sen Korn an Wlas.

¹ keskweythresek, *interactive* (kes + ⁴gweythresek)

Gwarnyans 2015

skeusennow diworth Sen Ostell.

An Gannas 2015

An Gannas yw dyllys pub mis gans Kowethas an Yeth Kernewek.

Skrifennyas an Kowethas yw **Tim Hambly**, 12 Stret an Duk, Lannstefan Wartha, Kernow, PL15 8HD ☎ 01566 773716:

skrifennyas@btinternet.com

Pennskriker An Gannas yw **Graham Sandercock** hag yw lowen dhe dhegemmeres erthyglow ha skeusennow dhe vos dyllys:

grahamsandercock@blueyonder.co.uk

Soedhek Eseleth: **Tony Hak**
kowethas@tonyhak.freeserve.co.uk

